

Силабус курсу:

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУРАХ**



**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

| | |
|---|--|
| <i>Ступінь вищої освіти:</i> | магістр |
| <i>Спеціальність:</i> | 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» |
| <i>Рік підготовки:</i> | 1 |
| <i>Семестр викладання:</i> | осінній |
| <i>Кількість кредитів ЄКТС:</i> | |
| <i>Мова(-и) викладання:</i> | українська |
| <i>Вид семестрового контролю</i> | іспит |

Автори курсу та лектори:

к.е.н., доц., Бурко Ярослав Валерійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

burko@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-066-027-87-02

телефон

месенджер

509аГК, за

розкладом

консультації

к.е.н., доц., Швець Наталія Вячеславівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

shvets@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-225-75-07

телефон

месенджер

509аГК, за

розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: В умовах невизначеності та високої конкуренції на ринку підвищується значимість стратегічного підходу до управління підприємством. Сучасні керівники повинні володіти стратегічним мисленням, обґрунтовано визначати довгострокові цілі, сприяти чіткій координації зусиль персоналу, робити організацію підготовленою до раптових змін і криз. Теоретичну підготовку для цього дає курс «Стратегічне управління підприємницькими структурами».

В основу курсу покладені сучасні теорії та кращі практики стратегічного управління, які розкривають методологію формування стратегії підприємства та подальшої її успішної реалізації.

Результати навчання:

здобувач повинен знати:

- сутність, особливості, етапи розвитку, зміст і структуру стратегічного управління;
- методи аналізу ресурсів та компетенцій підприємства;
- роль функціональних стратегій в процесі реалізації стратегічних змін;
- порядок здійснення стратегічних змін в організації.

вміти, мати навички:

- структурувати рівні стратегічних змін;
- формування стратегічних планів різного рівня на підприємстві;
- аналізу та розвитку організаційної структури та культури підприємства;
- визначення впливу агентів стратегічних змін на підприємстві;
- впроваджувати зміни на різних етапах життєвого циклу організації.

Передумови до початку вивчення:

Курс базується на таких дисциплінах як «Менеджмент», «Маркетинг», «Стратегія підприємства».

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
3. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
4. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
5. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.
6. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Структура курсу

| № | Тема | Години (Л/ЛБ /ПЗ) | Стислий зміст | Інструменти і завдання |
|----|---|-------------------------|---|--|
| 1. | Загальні основи стратегічного управління | 2/0/2 | Поняття «підприємницькі структури». Суть стратегічного управління та його значення в менеджменті. Співвідношення понять стратегічного та оперативного управління. Модель стратегічного управління. Суть і завдання проведення стратегічних змін. | Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи |
| 2. | Визначення рівня та послідовності стратегічних змін | 2/0/2 | Рівні стратегічних змін. Перетворення в організації та основні завдання їх впровадження. | Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи |
| 3. | Процес реалізації стратегії підприємства та ресурсно-компетенційна база стратегічних змін | 2/0/2 | Основні етапи процесу реалізації стратегії. Реакція на зміни в організації в процесі впровадження. Управління опором змінам в процесі реалізації стратегії. Контроль за реалізацією стратегії. Ресурси та компетенції як носії конкурентних переваг підприємства. Типи ресурсів. Забезпечення ресурсами структурних підрозділів і делегування повноважень. Зв'язок стратегічних ресурсів зі стратегією. | Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи |
| 4. | Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації | 2/0/2 | Характеристика основних етапів життєвого циклу організації. Відповідність типів управління кожному етапові життєвого циклу. Досягнення конкурентної переваги в залежності від стадії життєвого циклу галузі. | Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи |
| 5. | Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві | 2/0/2 | Система планів розвитку організації. Розробка тактики і політики на підприємстві. Вироблення правил і процедур управлінських дій. Розробка систем мотивації, підтримуючих стратегію. | Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи |
| 6. | Функціональні стратегії в процесі реалізації | 2/0/2 | Суть та призначення функціональних стратегій. Типи функціональних стратегій, їх загальна характеристика | Участь в обговоренні Тести |

| № | Тема | Години (Л/ЛБ /ПЗ) | Стислий зміст | Інструменти і завдання |
|----|---|-------------------|--|--|
| | стратегічних змін на підприємстві | | та спрямованість. Взаємозв'язок між функціональними та ресурсними стратегіями в процесі реалізації стратегічних змін. | Завдання для самостійної роботи |
| 7. | Взаємозв'язок стратегії та системи управління підприємством | 2/0/2 | Зв'язок стратегії і організаційної структури управління підприємством. Перебудова організації за моделлю "7S-Мак-Кінсі". Стратегічні переваги та недоліки різних організаційних структур управління. Складові організаційної культури підприємства. Фактори, які впливають на організаційну культуру. Підходи щодо визначення відповідності стратегії і культури підприємства. | Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи |

Рекомендована література

1. Вишневецький О.С. Загальна теорія стратегування: від парадигми до практики використання: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 156 с.
2. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 366 с.
3. Клівець П.Г. Стратегія підприємства: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 320 с.
4. Райковська І. Т. Зміст стратегічного аналізу в сучасному ринковому середовищі [Електронний ресурс] / І. Т. Райковська // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: Економічні науки. - 2017. - № 1. - С. 73-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2017_1_13.
5. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с.
6. Тарнавська Н., Напора О. Стратегічний менеджмент: практикум. Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, К: Кондор, 2011. – 288 с.
7. Череп А.В., Сучков А.В. Стратегічне планування і управління. Навчальний посібник. – К.: "Кондор", 2011. – 334 с.
8. Швець Н.В. Стратегічне управління регіональним розвитком в Україні: ретроспективний аналіз та сучасний вектор трансформації. *Вісник СНУ ім. В. Даля*. 2021. №3(267). С.98-108. doi: 10.33216/1998-7927-2021-267-3-98-108.
9. Швець Н.В., Шевцова Г.З. Удосконалення методичних підходів до оцінювання конкурентоспроможності галузі. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 2 (52), С. 114-123.
10. Шершньова З.Ф. Стратегічне управління. Підручник. К.: КНЕУ, 2001.
11. Шурпенкова Р. К. Стратегічний аналіз як складова процесу управління підприємством [Електронний ресурс] / Р. К. Шурпенкова // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т регіон. дослідж. – Львів, 2015. - Вип. 2. - С. 96-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_2_24.
12. Юрій Е. О. Особливості формування стратегії розвитку підприємств в умовах невизначеності зовнішнього середовища [Електронний ресурс] / Е. О. Юрій, І. Б. Луцик // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент зб. наук. пр. / Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса, 2015. - Вип. 13. - С. 131-134. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2015_13_31.

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Стратегічне управління соціально-економічними системами» (для здобувачів другого рівня вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 051 «Економіка») (Електронне видання) / Уклад.: Н.В. Швець, О.О. Хандій, Я.В. Бурко – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 92 с.
2. Презентації лекцій, матеріали практичних занять, завдання для самостійної роботи та варіанти контрольних робіт розміщені на платформі Електронний кампус.

Оцінювання курсу

За вчасне та повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

| Інструменти і завдання | Кількість балів |
|---|-----------------|
| Самостійна робота 1 | 5 |
| Самостійна робота 2 | 5 |
| Самостійна робота 3 | 5 |
| Самостійна робота 4 | 5 |
| Самостійна робота 5 | 5 |
| Самостійна робота 6 | 5 |
| Самостійна робота 7 | 5 |
| Індивідуальна робота | 15 |
| Іспит | 50 |
| Разом | 100 |
| Оцінка за самостійну роботу в межах 5 балів враховує присутність та активність роботи здобувача на лекційних та практичних заняттях | |

Шкала оцінювання студентів

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|--|-------------|--|---|
| | | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики | для заліку |
| 90 – 100 | A | відмінно | зараховано |
| 82-89 | B | добре | |
| 74-81 | C | | |
| 64-73 | D | | |
| 60-63 | E | задовільно | |
| 35-59 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувач можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання. Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.